

Shodu s prvopisem potvrzuje:

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 11 228 Kč, a to do rukou zástupce žalobkyně Mgr. Michala Mazla, advokáta.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým byl zamítnut její rozklad a bylo potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2019, č. j. MF-29763/2019/48-7. Prvostupňovým rozhodnutím byla dle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), odmítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí informace – dodatku č. 2 k Dohodě ze dne 17. 6. 1994 mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o vypořádání zadluženosti bývalého SSSR a Ruské federace vůči České republice, neboť žádost směřovala k poskytnutí informace dle § 7 InfZ, tj. k utajované informaci dle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
2. Žalovaný argumentoval tím, že předmětná informace je utajovanou informací ve stupni V – vyhrazené ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., a to od doby uzavření smlouvy. Odkázal na § 4 písm. d) a § 3 odst. 5 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb., kdy zveřejnění předmětné informace by mohlo mít za následek narušení důležitých obchodních nebo politických jednání České republiky s cizí mocí – Ruskou federací. Předmětná informace spadá do kategorie utajovaných informací podle bodu 4 přílohy č. 1 nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací. Specifikovat bližší důvody materiálních znaků utajení přitom nelze s ohledem na samotnou skutečnost, že se jedná o informaci, kterou je nezbytné utajit.
3. Žalobkyně v rozkladu poukázala na skutečnost, že argumentace žalovaného ohledně naplnění podmínek § 7 InfZ je v rozporu s dřívější argumentací před Nejvyšším správním soudem, kdy bylo rozhodováno o postupu žalovaného při vyřizování žádosti jiného žadatele ve stejné věci. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003-73, „[ž]alovaný navrhl zamítnutí žaloby: dodatek č. 2 ze dne 9. 10. 2001 k Dohodě mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o vypořádání zadluženosti bývalého SSSR a Ruské federace vůči České republice ze dne 17. 6. 1994 byl v celém průběhu příprav utajován stupněm „vyhrazené“. Na základě požadavku ruské strany, v zájmu zamezení úniku informací, obsahuje Dodatek č. 2 ustanovení, kterým se obě smluvní strany zavazují zachovávat důvěrnost jeho obsahu a podmínek a neprozrazovat tyto informace bez předchozího písemného souhlasu druhé smluvní strany. Samotný Dodatek č. 2 sice není utajen ve smyslu zákona o ochraně utajovaných skutečností, ruská strana však reagovala negativně na žádost žalovaného o souhlas se zveřejněním textu. Po předběžné dohodě s ruskou stranou byly v souladu s § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím zveřejněny pouze informace o deblokované části ruského dluhu a výši příjmu pro státní rozpočet.“.
4. Žalovaný tedy dříve uváděl, že předmětná informace není utajena ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., ale po dohodě se smluvní stranou omezil poskytnutí informací. Nyní však žalovaný tvrdí, že předmětná informace je utajena ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb. od počátku. K námitce rozpornosti tvrzení napadené rozhodnutí uvedlo, že nejsou známy bližší okolnosti zařazení předmětné informace pod režim utajení V – vyhrazené, resp.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit konkrétní datum, kdy k němu došlo, rozpor obou tvrzení tak nelze odstranit.

5. Žalobkyně upozornila, že jedním z formálních znaků, který musí utajovaná informace splňovat, aby byla utajovanou informací, je to, že je označená v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb. Vyznačování údajů patří mezi povinnosti původce utajované informace a dalších osob dle § 21 a násl. zákona č. 412/2005 Sb. Dle těchto ustanovení je původce informace povinen na ní vyznačit název, stupeň jejího utajení, její evidenční označení a datum jejího vzniku, přičemž stupeň utajení vyznačí při jejím vzniku, a nejméně jednou za pět let prověří, zda důvod pro utajení informace trvá. Dle autorů komentáře (DVOŘÁK, Jan. *Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2018), „pokud původce nesplní svoje zákonné povinnosti, spojuje s tím zákon o ochraně utajovaných informací sice patřičné důsledky [srov. přestupek podle § 153 odst. 1 písm. p)], avšak ipso facto dochází k tomu, že informace, která splňuje ostatní definiční znaky utajované informace, utajovanou informací podle § 2 písm. a) není“.
6. Žalobkyně tedy v reakci na tvrzení obsažená v odůvodnění rozhodnutí správních orgánů měla za to, že není zřejmé, zda původce informace splnil povinnosti týkající se označení a prověřování důvodů pro utajení utajované informace.
7. Ohledně materiálního znaku utajované informace žalobkyně poukázala na to, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí není vůbec zřejmé, proč by mělo zveřejnění požadované informace vést k narušení důležitých obchodních nebo politických jednání s Ruskou federací či ovlivnit zájmy České republiky při dalším negociačním jednání. Z původní argumentace žalovaného citované v rozsudku sp. zn. A 2/2003-73 dle žalobkyně spíše vyplývá, že utajení je v zájmu druhé smluvní strany, tedy Ruské federace.
8. Podle rozsudku sp. zn. A 2/2003-73 žalovaný uvedl, že předmětná informace „představuje smluvní rámec pro převod ruského dluhu na komerční bázi, přičemž zprostředkovatelskou společností se stala na základě výběrového řízení, jehož podmínky jako jediná splnila, společnost *Falkon Capital a.s.*“. Předmětná informace tedy obsahuje informace i o třetím subjektu, společnosti *Falkon Capital a.s.* Vzhledem ke skutečnosti, že uzavření dodatku č. 2 od počátku provázely pochybnosti o ekonomické výhodnosti celé operace a o nejasné majetkové struktuře a vlivovém napojení zprostředkovatelské společnosti, lze usuzovat, že je spíše zájmem této soukromé společnosti než České republiky požadovanou informaci utajit.
9. Jelikož na předmětnou informaci přímo navazovala smlouva o postoupení pohledávky mezi Českou republikou a touto společností, je dle žalobkyně velmi pravděpodobné, že společnost *Falkon Capital a.s.* je v předmětné informaci uvedena a musela s ní být podrobně seznámena. Pokud je však předmětná informace utajovanou informací dle zákona č. 412/2005 Sb., musela tato společnost disponovat potvrzením ve smyslu zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, nyní osvědčení podnikatele dle § 16 a násl. ve spojení s § 157 odst. 11 zákona č. 412/2005 Sb. Podle seznamů platných a neplatných potvrzení či osvědčení podnikatele, které vede Národní bezpečnostní úřad, však tato společnost potvrzení nikdy nezískala.
10. V napadeném rozhodnutí není ani specifikováno, která důležitá obchodní jednání s Ruskou federací by mohla být zveřejněním předmětné informace narušena, ani při jakém negociačním jednání by mohlo dojít k ovlivnění zájmů České republiky. Z veřejných zdrojů je přitom dle žalobkyně zřejmé, že vypořádání dluhu je již od roku 2013 zcela

Shodu s prvopisem potvrzuje:

uzavřeno. Náměstek ministra financí Tomáš Zídek v roce 2012 k části dluhu uvedl, že *„definitivně jsme uzavřeli pohledávku ruského dluhu postoupenou za Falcon Capital. Falcon už nám splatil vše, co dlužil“*. K poslední splátce dluhu ze strany Ruské federace mělo dle mluvčího Ministerstva financí dojít v říjnu 2013.

11. Obě správní rozhodnutí také nedostála požadavkům, které ustálená judikatura klade na řádné odůvodnění existence a trvání důvodů utajení informace. Konkrétně je nezbytné, aby rozhodnutí o odepření informace dle § 7 InfZ obsahovalo kromě odkazu na příslušná ustanovení zákona č. 412/2005 Sb. a nařízení vlády č. 522/2005 Sb. i důvody, pro které informace vyžaduje utajení. Musí z něho být zřejmé, že předmět žádosti svým obsahem fakticky odpovídá dané položce nařízení vlády č. 522/2005 Sb. a v čem spočívá riziko ohrožení ekonomických zájmů státu. Je třeba, aby z odůvodnění rozhodnutí, byť i jen v obecné rovině, vyplývalo, že informace je utajena v souladu se zákonem a nejde o svévolné utajení skutečností, které zákonné podmínky utajení nenaplní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 As 8/2010-65). Žalobkyně také odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2017, č. j. 3 As 58/2016-45, dle něhož je posouzení, zda jde, či nejde o utajovanou informaci, v kompetenci soudu.
12. Žalobkyně zdůraznila, že rozsudek sp. zn. A 2/2003-73 mj. uvedl, že utajení není na místě za situace, kdy utajení podléhala příprava dokumentu, ale již ne dokument samotný, dále to, že *„[s]mluvní orgán se nemůže zprostit své povinnosti poskytnout informace tvrzením, že požadovaný dokument, který je smlouvou, celý obsahuje informace poskytnuté druhou smluvní stranou. Této povinnosti se nezproští ani doložkou obsaženou v požadované smlouvě, podle níž si strany sjednaly zachovávaní důvěrnosti co do obsahu a podmínek smlouvy. Své povinnosti se pak nezproští ani možným porušením mezinárodních závazků České republiky, není-li smlouva podřaditelná čl. 10 a ani čl. 10a Ústavy.“*
13. Žalobkyně též upozornila, že z rozsudku sp. zn. A 2/2003-73 je zřejmé, že žalovaný přes opakované výzvy neposkytl soudu úplný originál správního spisu. Posléze předmětnou informaci soudu poskytl a odvolával se na její utajení ve smyslu zákona č. 148/1998 Sb., k čemuž Nejvyšší správní soud poznamenal, že *„snaha napravit pochybení při sjednávání smlouvy později, např. v průběhu soudního jednání a za cenu porušení nejen zákonných, ale i ústavních norem pak není v prostředí právního státu akceptovatelná“*.
14. Žalobkyně dodala, že tehdejší ministr financí po rozsudku sp. zn. A 2/2003-73 rozhodl opětovně o zamítnutí žádosti, aniž by rozsudek sp. zn. A 2/2003-73 zohlednil, resp. postupoval v rozporu s ním.
15. Postup žalovaného, který oproti dřívějšímu, tj. rozsudku sp. zn. A 2/2003-73, změnil svou argumentaci, žalobkyně označila za rozporný se zásadou legitimního očekávání (předvídatelnosti rozhodnutí). Žalovaný též jednal v rozporu s čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť k možnosti odmítnout žádost o informace je třeba přistupovat restriktivně. Důvod neposkytnutí informace musí být ospravedlněn naléhavou společenskou potřebou (nález Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10). Ústavně zaručené právo na informace se řadí mezi základní politická práva, jeho smyslem je účinná kontrola veřejné správy a používání veřejných prostředků. Povinný subjekt je tudíž povinen provést tzv. test veřejného zájmu, z něhož musí být přezkoumatelným způsobem zřejmé, na základě jakých úvah dostal přednost zájem na přístupu veřejnosti k informacím, anebo zájem na ochraně určitých informací vedoucí k jejich neposkytnutí. Podle odborné literatury (FUREK, Adam. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*:

Shodu s prvopisem potvrzuje:

komentář. V Praze: C.H. Beck, 2016, str. 616-647) povinný subjekt není povinen provést test veřejného zájmu v případech, v nichž je nutnost chránit určitou informaci zcela zjevná, tj. např. z důvodů jejího utajení. Nicméně tam, kde může být tato skutečnost, byť i jen zčásti sporná, měla by být určitá úvaha povinného subjektu v tomto v rozhodnutí uvedena.

16. Dle žalobkyně se žalovaný při rozhodování o žádosti neřídil ustálenou judikaturou a test veřejného zájmu neprovedl. Nevzal tedy v úvahu, že obsahem předmětné informace jsou informace o vypořádání zadluženosti bývalého SSSR a Ruské federace vůči České republice a řešení dluhu lze považovat za informace, které mají nepochybně přímou návaznost na státní rozpočet a veřejné finance, tedy informace, na jejíž poskytnutí existuje z důvodu kontroly hospodaření veřejné správy silný zájem veřejnosti. Ten dokládá i dlouhodobý zájem médií o okolnosti vypořádání ruského dluhu.

Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Vzhledem k tomu, že jsou žalobní body ve většině případů shodné s rozkladovými body, žalovaný úvodem odkázal na napadené rozhodnutí.
18. Žalovaný byl přesvědčen, že předmětná informace splňuje formální a materiální znaky utajované informace, k čemuž odkázal na napadené rozhodnutí, správní spis a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2017, č. j. 3 As 58/2016-45.
19. Ohledně rozporu v tvrzeních žalovaného (rozsudek sp. zn. A 2/2003-73 a napadené rozhodnutí) žalovaný poznamenal, že o žádosti žalobkyně rozhodoval na základě skutkového stavu v době vydání rozhodnutí, kdy byla předmětná informace v utajovaném režimu, rozpor tak není dán.
20. Co se týče žalobkyní tvrzené nedostatečnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný měl za to, že z napadeného rozhodnutí zcela zřejmě vyplývá, z jakého právního i faktického důvodu nebyla předmětná informace poskytnuta. Žalovaný provedl vyhledávací činnost a zjistil, že předmětná informace je v kopii archivována na sběrném archu odboru 57 – Bezpečnost a krizové řízení, č. j. V111/2001-212, přičemž ke dni podání žádosti žalobkyně (resp. ke dni rozhodnutí) podléhá režimu utajení ve stupni V – vyhrazené. Žalovaný též uvedl, z jakého důvodu je předmětná informace utajovaná, tedy že její zveřejnění by mohlo mít za následek narušení důležitých obchodních nebo politických jednání České republiky s cizí mocí – Ruskou federací. Toto odůvodnění splňuje požadavky definované např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 As 8/2010-65, dle něž je třeba, aby z odůvodnění rozhodnutí, byť i jen v obecné rovině, vyplývalo, že informace je utajena v souladu se zákonem. Podrobnějším odůvodněním by žalovaný porušil nejen InfZ a zákon č. 412/2005 Sb., ale dokonce by mohlo dojít k ohrožení zájmů České republiky.
21. Stran žalobkyní tvrzeného porušení principu právního státu, zákazu zneužití státní moci a legitimního očekávání žalobkyně žalovaný uvedl, že řízení o žádosti žalobkyně bylo vedeno v souladu s právními předpisy a napadené rozhodnutí je řádně odůvodněno. Žalovaný se proto s námitkami žalobkyně neztotožnil. Dodal, že ani jiným žádostem o předmětnou informaci nevyhověl, legitimní očekávání tak žalobkyni nemohlo vzniknout.

Posouzení žaloby soudem

22. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházeje přitom ze skutkového a právního stavu,

Shodu s prvopisem potvrzuje:

který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

23. Podle § 7 věta první InfZ *je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy označena za utajovanou informaci, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne.*
24. Podle § 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb. *pro účely tohoto zákona se rozumí utajovanou informací informace v jakémkoliv podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči označená v souladu s tímto zákonem, jejíž vyžrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací (§ 139).*
25. Podle § 4 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb. *utajovaná informace se klasifikuje stupněm utajení vyhrazené, jestliže její vyžrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může být nevýhodné pro zájmy České republiky.*
26. Podle § 3 odst. 5 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb. *nevýhodné pro zájmy České republiky je vyžrazení utajované informace neoprávněné osobě nebo zneužití utajované informace, které může mít za následek narušení důležitých obchodních nebo politických jednání České republiky s cizí mocí.*
27. Bod 4 přílohy č. 1 nařízení vlády č. 522/2005 Sb. (Seznam utajovaných informací - obecná část): *Mezinárodní jednání, smlouvy a další dohody uzavřené na jejich základě, protokoly, zápisy a jiné informace v oblasti mezinárodní spolupráce, pokud se tak smluvní strany dohodnou.*
28. Soud úvodem konstatuje, že stran přezkumu obou rozhodnutí správních orgánů ve vztahu k hodnocení utajovaných informací vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011-101. Tento judikát se zabývá bezpečnostním řízením (zrušením platnosti osvědčení pro stupeň utajení přísně tajné), jeho závěry týkající se odepření přístupu k utajovaným informacím účastníkovi řízení jsou ovšem plně aplikovatelné i na projednávanou věc. Jelikož žalobkyně nemůže efektivně namítat nezákonnost určitých zjištění, neví-li, co je jejich obsahem, musí to být soud, který „supluje“ aktivitu účastníka řízení a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví být důležitými (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2009, č. j. 7 As 5/2008-63).
29. Soud uvádí, že všichni členové senátu se s utajovanou informací seznámili dne 12. 7. 2022, o čemž byl učiněn záznam do spisu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 2 Azs 17/2022-60).
30. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 As 8/2010-65, dle něž je třeba, aby z odůvodnění rozhodnutí, byť i jen v obecné rovině, vyplývalo, že informace je utajena v souladu se zákonem. Totéž uvádí i doktrína (FUREK, Adam. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2016, a JELÍNKOVÁ, Jitka. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019). Analogicky soud odkazuje též na judikaturu týkající se rozhodování, kdy nejde o poskytnutí utajované informace, ale utajovaná informace je podkladem správního rozhodnutí. V rozsudku ze dne 4. 11. 2021, č. j. 10 Azs 270/2021-54, Sb. NSS 4279/2022, Nejvyšší správní soud uvedl, že rozhoduje-li správní orgán v pobytových věcech cizince pobývajícího na území České republiky na základě obsahu utajované informace, má v každém případě povinnost seznámit cizince alespoň s podstatou

Shodu s prvopisem potvrzuje:

důvodů, které z utajované informace plynou. Také v rozsudku ze dne 7. 2. 2022, č. j. 10 Azs 438/2021-47, Sb. NSS 4328/2022, který se týkal řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty, Nejvyšší správní soud zmínil, že účastník řízení má právo na to, aby mu správní orgán sdělil alespoň v obecné rovině, jaké skutečnosti z utajovaných podkladů vyplývají, byť se jednalo o řízení, kde správní orgán ani nerozhodoval o právním nároku ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Je tedy zřejmé, že se správní orgány v řízeních, v nichž figurují utajované informace, nemohou zprostit povinnosti řádně (tj. v obecné rovině) odůvodnit svá rozhodnutí pouhým odkazem na to, že informace je utajovaná.

31. Soud má za to, že ačkoli si byl žalovaný tohoto požadavku vědom, nedostal mu. Prvostupňové rozhodnutí se v odůvodnění omezilo na citace zákona č. 412/2005 Sb. a nařízení vlády č. 522/2005 Sb. s tím, že předmětná informace je jako utajovaná označena a svou povahou spadá do určité kategorie utajovaných informací. Napadené rozhodnutí v zásadě jen parafrázovalo prvostupňové rozhodnutí a opět citovalo právní předpisy, přičemž výslovně označilo, že cizí mocí je Ruská federace, a dodalo, že zveřejnění předmětné informace by mohlo „ovlivnit zájmy České republiky při dalším negociačním jednání“.
32. Soud považuje takové odůvodnění za nedostačující a odporující výše citované ustálené judikatuře. Citace (parafráze) právních předpisů není odůvodněním „v obecné rovině“. Dikce právních předpisů musí být aplikována na konkrétní případ a dané rozhodnutí musí alespoň v hrubých obrysech uvést, jaké specifické skutečnosti vedou k závěru, že daná informace (stále) naplňuje materiální znak definice utajované informace. V daném případě by tedy žalovaný s ohledem na dikci § 3 odst. 5 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb., na nějž správní orgány obou stupňů odkazovaly, např. mohl uvést, že probíhá (bude probíhat) určité obchodní nebo politické jednání s Ruskou federací (nebo to přinejmenším lze důvodně předpokládat), že vyzrazení předmětné informace má potenciál toto jednání narušit a z jakých důvodů tomu tak je. Takové či kvalitativně obdobné odůvodnění však soud v napadeném (a ani v prvostupňovém) rozhodnutí nenalezl. Napadené rozhodnutí je tudíž stiženo vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.
33. Co se týče žalobní námitky, že žalovaný neprovedl test veřejného zájmu, *ergo* zda má přednost zájem na přístupu veřejnosti k informacím, anebo zájem na ochraně určitých informací, soud považuje její vypořádání za předčasné. Žalovaný musí především přezkoumatelným způsobem obhájit, že je předmětná informace materiálně vzato utajovanou informací. Až poté je na řadě test veřejného zájmu, který ostatně nemusí být proveden vždy, což připouští i žalobkyně, leč pouze tehdy, není-li nutnost chránit určitou informaci zcela zjevná. To, zda bude nutné provést test veřejného zájmu, vyplyne až z posouzení a odůvodnění povahy předmětné informace.
34. Podle § 21 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. *na informaci, která naplňuje znaky § 4 a je uvedena v seznamu utajovaných informací, je původce povinen vyznačit svůj název, stupeň jejího utajení, její evidenční označení a datum jejího vzniku, není-li dále stanoveno jinak.*
35. Podle § 22 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. *stupeň utajení na utajované informaci vyznačí původce při jejím vzniku, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 70).*
36. Soud konstatuje, že ověřil, že na předmětné informaci jsou vyznačeny veškeré náležitosti dle § 21 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb. Ani z předmětné informace, ani z písemností souvisejících (jednacích protokol) s předmětnou informací nelze dovodit, že by docházelo k manipulaci s datací předmětné informace, konkrétně s datem vyznačení stupně utajení, a

Shodu s prvopisem potvrzuje:

že by toto datum neodpovídalo vzniku utajované informace, jak požaduje § 22 odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb.

37. Pokud jde o to, že dle rozsudku sp. zn. A 2/2003-73 nebyla tvrzení žalovaného konzistentní, když měl nejprve uvádět, že předmětná informace není utajena ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., ale po dohodě se smluvní stranou omezil poskytnutí informací, pak v projednávané věci žalovaný tato rozporná tvrzení nepředestřel a sdělil, že předmětná informace je utajovaná a že stupeň utajení byl vyznačen ke dni jejího zpracování. Soudu přitom nepřísluší hodnotit argumentaci žalovaného v jiném soudním řízení, či z ní dokonce vycházet, byť by se jednalo o obdobný předmět řízení. Nanejvýš by k tomu soud mohl přihlídnout jako k určité indicii, leč jak soud uvedl v předchozím odstavci, nic nesvědčí o tom, že by došlo k manipulaci s datem, což pouhá indicie vyvrátit nemůže (žalovaný koneckonců mohl uvádět mylné nebo zavádějící informace ve svém vyjádření, které bylo reprodukováno v rozsudku sp. zn. A 2/2003-73, a nikoli nyní).
38. S ohledem na výše uvedené soud shledal tuto žalobní námitku nedůvodnou.
39. Podle § 22 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb. *původce je povinen prověřit, zda důvod pro utajení informace trvá, a to nejméně jednou za pět let ode dne jejího vzniku.*
40. Soud konstatuje, že si předmětnou informaci výslovně vyžádal včetně všech souvisejících písemností či jiných informací, a to i takových, které se týkají periodického prověřování, zda důvod pro utajení informace trvá. Soudu však žádná taková písemnost (záznam, protokol aj.) předložena nebyla. Žalovaný toliko ve vyjádření ze dne 23. 5. 2022 uvedl, že prověření provádí příslušný útvar žalovaného každých pět let a vždy dojde k závěru, že důvod utajení informace trvá, a to s ohledem na její obsah a na to, že nemá souhlas s odtajněním od druhé smluvní strany.
41. Soud má za to, že takovéto vyjádření žalovaného je nedostačující, poněvadž není ničím podloženo. Dikce § 22 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb. sice neuvádí, jakým konkrétním způsobem má dojít k periodickému prověřování a že má být toto prověřování někde zachyceno, leč s ohledem na to, že se jedná o zákonnou povinnost, jejíž splnění by mělo být zpětně prověřitelné, se jeví žádoucí, aby o prověřování existoval nějaký záznam, včetně alespoň stručného odůvodnění. Za daných okolností je tvrzení žalovaného pouhým „čestným prohlášením“, že dostal své zákonné povinnosti.
42. Na druhou stranu, i kdyby bylo postaveno na jisto, že žalovaný zcela rezignoval na tuto zákonnou povinnost, pak by to neznamenal, že dotčená utajovaná informace přestala být utajovanou informací. Soud podotýká, že žalobkyní citovaná pasáž z komentáře k zákonu č. 412/2005 Sb. (bod 5 odůvodnění rozsudku) se vztahuje k § 2 písm. a) tohoto zákona, tj. k vymezení pojmu „utajovaná informace“. Hovoří se zde o zákonné povinnosti původce označit utajovanou informaci při jejím vzniku v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., tedy naplnit formální definiční znak utajované informace. Pokud se tak nestane, *ipso facto* nebude daná informace utajovaná.
43. Citovaný komentář k zákonu č. 412/2005 Sb. v pasáži věnující se § 22 odst. 5 tohoto zákona nezmiňuje, že by nedodržení povinnosti periodického prověření, zda jde stále o utajovanou informaci, vedlo k zániku jejího statusu utajení. Tento následek nedodržení zákonné povinnosti nelze dovodit ani z dotčeného ustanovení, ani z jiných ustanovení zákona č. 412/2005 Sb. Ostatně dle § 22 odst. 4 tohoto zákona původce stupeň utajení neprodleně zruší nebo změní po zjištění (které může být právě důsledkem periodického

Shodu s prvopisem potvrzuje:

prověřování), že pominul důvod pro utajení informace, z čehož je zřejmé, že zákonodárce zakotvil, že stupeň utajení má být zrušen aktivním jednáním původce, a nikoli v důsledku opomenutí periodického prověřování.

44. S ohledem na výše uvedené soud shledal tuto žalobní námitku nedůvodnou, neboť je bezpředmětná pro posouzení otázky, zda je předmětná informace utajovanou informací.
45. Závěrem se soud stručně vyjádří k dalším žalobním námitkám. Legitimní očekávání, že bude žádosti vyhověno, žalobkyni vzniknout nemohlo, neboť neoznačila žádné jiné řízení (rozhodnutí), v němž by žalovaný předmětnou informaci poskytl. Změna tvrzení žalovaného zachycená v rozsudku sp. zn. A 2/2003-73 nemůže založit legitimní očekávání žalobkyně, že předmětná informace není utajovaná. Ohledně tezí žalobkyně, že utajování předmětné informace není ku prospěchu České republiky, ale že je v zájmu Ruské federace, popř. Falkon Capital a.s., přičemž tato společnost byla patrně s předmětnou informací seznámena, aniž by měla příslušné potvrzení, resp. osvědčení podnikatele, soud podotýká, že se jedná o spekulace. Nadto jsou tyto okolnosti nerozhodné pro posouzení, zda žádosti žalobkyně vyhovět, či nikoli. Stran toho, že žalovaný nerespektoval rozsudek sp. zn. A 2/2003-73 a opětovně zamítl žádost tamějšího žadatele, soud poznamenává, že tato otázka není relevantní pro toto řízení. Návazně na to soud dodává, že správní a soudní řízení, z něhož vzešel rozsudek sp. zn. A 2/2003-73, včetně postupu (obstrukcí) žalovaného v nich a jím předestřené argumentace, nejsou předmětem přezkumu soudu v tomto řízení.

Závěr

46. Z výše uvedených důvodů shledal soud naplnění podmínek pro zrušení napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to bez jednání, přičemž podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný (resp. ministr financí) bude v dalším řízení, setrvá-li na názoru, že žádost žalobkyně je třeba odmítnout, povinen řádně odůvodnit své rozhodnutí, a to výše nastíněným způsobem. Soud dodává, že nepřikročil k zrušení prvostupňového rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s. ř. s.), jak navrhovala žalobkyně, neboť rozkladový orgán může svým řádným odůvodněním v novém rozhodnutí o rozkladu zhojit vady prvostupňového rozhodnutí.
47. Soud rovněž podotýká, že nepřistoupil k postupu dle § 16 odst. 5 InfZ, tedy ke zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a nařízení povinnému subjektu požadovanou informaci poskytnout. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 As 8/2010-65, tento postup přichází zásadně v úvahu tehdy, je-li rozhodnutí o odepření informace přezkoumatelné. Výjimkou budou jen ty situace, kdy by správní orgán svévolně vydával nepřezkoumatelná rozhodnutí o odmítnutí žádosti s cílem vyhnout se aplikaci § 16 odst. 5 InfZ. Tytéž závěry obsahuje rovněž rozsudek sp. zn. A 2/2003-73, a dále rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 1 As 73/2013-36, ze dne 28. 3. 2014, č. j. 5 As 75/2013-33, ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 As 42/2012-31, a ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 As 105/2010-73. Soud neshledal, že by rozhodnutí žalovaného bylo svévolné, důrazně však upozorňuje žalovaného, že o svévolnosti by svědčilo zejména to, pokud by žalovaný vydal nepřezkoumatelné rozhodnutí opakovaně, tj. pokud by ignoroval závazný právní názor soudu vyřčený v tomto rozsudku. Soud doplňuje, že na tuto úvahu soudu nemohla mít vliv skutečnost, že žalovaný (před cca 20 lety) vydal nepřezkoumatelné rozhodnutí ve vztahu k jinému žadateli, jehož žádost o poskytnutí informace byla svým obsahem blízká (leč nikoli totožná) žádosti žalobkyně.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

48. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byla žalobkyně ve věci zcela úspěšná, uložil soud žalovanému zaplatit jí náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve výši 3 100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba) a náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 1 428 Kč. Celkem náklady řízení činí 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. července 2022

Mgr. Milan Tauber v. r.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: